

DZIENNIK DWA

Kraków

P. O.
Biblioteka Uniwersytecka.

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu . . . 4.50
na prowincji 4.50
za granicą 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski**20 groszy**na prowincjonalnych dworcach
24 gr.Redakcja i Administracja:
Lwów, Sykstuska 21.Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

WAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Sejm zatwierdzi umowy locarneńskie.

O ratyfikację traktatów locarneńskich.

Dyskusja na komisji spraw zagranicznych.

WARSZAWA, 1 III. (tel. wł.) Dzisiaj o. bradowała komisja spraw zagr. tow. Niedziałkowski w krótkim i jasnym referacie omówił treść i znaczenie umów locarneńskich, oświadczając się za ratyfikacją.

Jednocześnie zgłosił rezolucję domagającą się przyznania Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi Nar. na marcowej sesji.

Pos. Dąbski (Str. Chł.) odmawia umowom w Locarno wszelkiej wartości dla Polski, będzie głosił przeciw.

Pos. Rudziński (Wyzwolenie), zgłasza wniosek w myśl którego sejm odmawia ratyfikacji traktatu locarneńskiego — ponieważ traktat nie jest zgodny z demokracją zasadą równoprawienia państw i że nie zabezpiecza granic Polski.

Pos. Stręński także jest przeciwny ratyfikacji. Pos. Chaciński jest niezadowolony z umów. Tak samo p. Seyda. Pos. Dąbski wypowiada się za ratyfikacją.

Pos. t. w. Perl przemawia za ratyfikacją a wypowiada się przeciw poprawkom zgłoszonym przez p. Stręńskiego. Po przemówieniach posłów Seydy, Dąbskiego i Morawskiego oraz tow. Niedziałkowskiego, który rozprawił się z zarzutami wybrano podkomisję w składzie: referenta Niedziałkowskiego, Stręńskiego, Chacińskiego, Seydy i Dąbskiego, która ma zająć się opracowaniem zgłoszonych rezolucji i wniosków. Podkomisja ma złożyć sprawozdanie plenium komisji na następnym posiedzeniu, które wyznaczono na jutro, godz. 12 w południe.

Rokowania o pożyczkę dolarową na rozbudowę miast.

WARSZAWA, 1 III. (AW.) Rokowania o zaciągnięcie pożyczki 25 milionów dolarów na rozbudowę pięciu wielkich miast polskich dobiegają końca. Firmy holenderskie, które finansują powyższą pożyczkę, obniżyły o tyle warunki kredytu, że zaciągnięcie pożyczki staje się obecnie możliwe. Ministerstwo skarbu w dniach najbliższych wyrazi swą zgodę na podpisanie pożyczki. Udział m. Warszawy wynosi w tej pożyczce sumę 8 milionów dolarów.

—:—:—

Jeszcze jeden rzeczoznawca.

WARSZAWA, 1. 3. (tel. wł.) Dzisiaj przybył do Warszawy komisarz Ligi Narodów R. Bruins, który kieruje w Niemczech wykotaniem planu Davesa. Przyjaza jego ma na celu zapoznanie się z sytuacją gospodarczą w Polsce i działalnością Banku Polskiego.

Przed ustąpieniem Bratianu

PARYŻ, 1. 3. (AW.) "Information" podtrzymuje nadal wiadomość o mającym nastąpić ustąpieniu gabinetu Bratianu. Jest prawdopodobne, że premierem zostałby jeden z przywódców opozycji gen. Averescu. Gen. Averescu jest przyjacielem b. następcy tronu ks. Karola i objęcie przez niego steru rządu oznaczałoby powrót księcia do Bukaresztu.

Antywłoskie manifestacje w Wiedniu.

WIENIĘ, 1 III. (Pat.) We wczorajszych antywłoskich manifestacjach jakie się odbyły w Wiedniu i na prowincji wzięli również udział socjaliści demokraci, urządzając masowe zgromadzenie na którym poseł Ellenbogen i pan Balabanow w mównicach swoich występowali — przeciw faszystowskiemu włoskiemu.

Ku czci Marii Paszkowskiej.

WARSZAWA, 1. 3. (tel. wł.) Wczoraj odbyła się uroczysta akademja ku czci tow. Marii Paszkowskiej, w której wzięli udział tłumy robotników. Przemówienia wygłoszili: Chmieljska, Strug, Perl, Rutkiewicz, Arciszewski, i Prausowa.

Wygrana dolarówka.

WARSZAWA, 1. 3. (tel. wł.) Dzisiaj odbyło się ciągnięcie dolarówki. Główna wygrana 40.000 dolarów padła na Nr. 341.248, 8.000 dolarów wygrał Nr. 582.277.

Wyrok w procesie Bispinga.

Dzisiaj zapadł wyrok w procesie Bispinga, moza którego B. skazany został na 4 lata więzienia za zabicie D.uckiego, oraz za fałszerstwo weksli. Wobec amnestji kasa zostaje złagodzona na 2 lata i 8 miesięcy więzienia.

—:—:—

Kompromisowa polityka Anglii.

LONDYN, 1 III. (AW.) "Daily Herald" donosi, że przesilenie w gabinecie angielskim trwa w dalszym ciągu. Chamberlain woli ustąpić ze swego stanowiska, niż cofnąć obietnicę dane Briandowi w sprawie przyznania Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi Narod. Baldwin oświadczył gotowość poparcia stanowiska — Chamberlaina. "Daily Telegraph" pisze, że w łonie gabinetu doszło do porozumienia o tyle rząd wyrazi swą zgodę na przyjęcie Niemiec do Rady Ligi Narodów, a pretensje innych

państw uchylił do jesiennej sesji. Stanje się to bez wypowiedzenia stanowiska przeciwko pomnożeniu stałych miejsc w Radzie Ligi Narod. Gabinet obejmuje odpowiedzialność za politykę Chamberlaina w Genewie odnieście do pretensji wysuwanych przez Polskę.

"Morning Post" pisze, że w rękach dyplomacji niemieckiej znajduje się klucz do rozwiązania przesilenia przed przyjęciem Niemiec. Od oświadczeń Luthera i Stressemana zależy dalszy rozwój wypadków.

Ustawa o uregulowaniu cen artykułów pierwszej potrzeby

weszła w życie.

WARSZAWA, 1 III. (tel. wł.) Rozporządzenie o uregulowaniu cen przetworów zboża, mięsa, odzieży i obuwnia ogłoszono już w Monitorze, a więc weszło w życie. Rozp. oddaje kompetencję oznaczania cen produktów najważniejszych magistratowi i zarządem —

gmin wiejskich, które kierować się mają cenną miejscowych komisji badania cen.

Zrzeszenia spóżywców i organizacje zawodowe mają prawo przedstawienia zarządom gmin wniosków na wyznaczenie cen.

—:—:—

Bezrobocie w Warszawie zmniejsza się.

Praca dla 4.300 bezrobotnych.

WARSZAWA, 1 III. (AW.) Magistrat m. Warszawy przyjął dziś do pracy większą ilość bezrobotnych. Cyfra zatrudnionych przy robotach publicznych wynosi obecnie 4.300 osób. Jednakże z powodu braku odpowiednich funduszy nie będzie mogła być zwiększona. — Cyfra ta wynosi 1—4 ogólnej ilości bezrobot.

nych zarejestrowanych w urzędach pośrednictwa pracy w Warszawie.

WARSZAWA, 1 III. (AW.) Liczba robotników zajętych przy rozbiorze scboru w Warszawie wzrosła dziś do 250. Do rozsadzania murów sprowadzono 15 specjalistów górników.

—:—:—

Teatr Światowy
PALACE
Lwów
Legionów 1/3.

DZIŚ PREMIERA JAKIEJ NIE BYŁO!

„Czap walec” czyli **Nux-Książęcy Małzonek**

Oryginalne zdjęcia w Burgu i apartamentach cesarskich. -- Prawdziwy „Grinzing” wiedeński. Zwiększona orkiestra symfoniczna ze specjalną ilustracją muzyczną.

Bilety wolne i ulgowe przez 6 dni nieważne.

O miejsce dla Polski w Radzie Ligi.

PARYŻ. 1 III. (Pat.) Millerand wygłosił onegdaj publiczną konferencję, na której mówiąc o stosunku do Niemiec, i do Polski, powiedział: Nie mamy wcale ochoty płacić za porozumienie z Niemcami wyrzeczeniem się wszelkiej sympatii i przyjaźni z Polską, która liczyć może na naszą wierność tak jak my możemy liczyć na jej wierność. W Genewie, w Paryżu czy w Warszawie, będziemy szli z Polską ręką w rękę, mając na celu dopilnowanie, aby wszyscy mieli poszanowanie dla traktatów i obronę niezawisłości naszych obu narodów na wieki wieków sprzymierzonych i zjednoczonych.

WIEN. 1 III. (Pat.) Według doniesień Neues Wien. Tagblattu z Rzymu jugosłowiański

minister spraw zagranicznych Njunczycz — oświadczył, redaktorowi Trybuny, że Jugosławia będzie gorąco popierała przyjęcie Polski do Rady Ligi Narodów.

Tokio. 1 III. (Pat.) Japońskie ministerstwo spraw zagranicznych wyjaśnia, że rząd japoński nie zdecydował, jakie zajmie stanowisko w sprawie zwiększenia stałych członków Rady Ligi Narodów. Decyzja w tej sprawie będzie powzięta prawdopodobnie za kilka dni. W najbliższych kołach dyplomatycznych przewidują, że Japonia w sprawie wejścia Polski i Hiszpanii zajmie stanowisko negatywne albo neutralne, wypowiadając się najczęściej za wejściem Brazylii ze względu na zamierzone skierowanie tam emigracji japońskiej.

Stroński i żubry potrzebują króla.

Pan Stroński potrzebuje króla. W całym szeregu artykułów zamieszczanych w „Warszawiance” przemycił p. Stroński myśl osadzenia króla na tronie polskim. Król! Król! Lekarstwo na wszystkie niedomagania, — na wszystkie przestępstwa, na wszystkie błędy, w dziedzinie politycznej, finansowej, czy gospodarczej. Pan Stroński może pisać o Locarno, czy o Litwie, o Niemczech, czy o fałszerstwie węgierskim, o zawsze snuć się będzie wśród jego rozumowań idee fixe o królu na tronie polskim.

Ostatnio stronnictwo chrześcijańsko-narodowe ustaliło swój nowy program (teraz — wszystkie stronnictwa nie mające programu uchwalają „nowe” programy), który ma uleczyc państwo. Recepty Strońskiego i żubrów obszarzanych, którzy nie chcą płacić podatków, są takie:

„Utrwalenie rządów prawa przez stworzenie Trybunału Konstytucyjnego;

uzdrowienie ciała ustawodawczego przez łanie prawo wyborcze i zrównanie Senatu z Sejmem w pracy ustawodawczej;

wzmocnienie władzy wykonawczej, przez przyznanie głowie państwa wela ustawodawczego i prawa rozwiązania Sejmu, oraz przez zapewnienie stanowisku głowie państwa stałości, znaczenia i powagi”

Stroński komentuje te postulaty stronnictwa swego i Dubanowicza w sposób następujący:

„Po raz pierwszy w naszym kraju, od czasów Sejmu Wielkiego i Konstytucji 3-go Maja, stronnictwo czynne politycznie w pełnym znaczeniu tego pojęcia (patrzcie! patrzcie!) — stwierdza, że u końca drogi ku temu celowi (stwierdzając) jest przywrócić u nas dziedziczną władzę króla (Słowo „król” p. Stroński pisze przez wielkie „K”). Wskazuje jednak, że może to się stać tylko w miarę możliwości oparcia władzy króla u nas o rzeczywiste wa-

runki i o uspołobienie społeczeństwa... Stronnictwo Chr. Nar. będzie czynnie współdziałało w twórczym rozwoju tej myśli.

P. Stroński kończy swój artykuł słowami: Niema u nas możliwości naprawy gospodarczej i politycznej bez naprawy u podstaw tej w ustroju państwowym.

Wszędzie w świecie, gdzie jeszcze królewska noszą się utrzymała, król stał się marjonetką, tylko w Polsce ma być królestwo lekarstwem. Ot błazny i nie więcej.

Jak się Anglia przygotowuje do konferencji rozbrojeniowej.

Rząd angielski przedłożył Izbie gmin budżet na rok 1926/27. Służba lotnicza pomaga się w nim 16 milj. funtów, tj. o 487000 funtów więcej niż w r. ub. Poczyłka wynosi około 17 milj. szylingów. Z propozycją poczyłki na cele militarne występuje Anglia w czasie, kiedy problem rozbrojenia jest jedną z najaktualniejszych kwestji Europy, w czasie między jedną konferencją rozbrojeniową, która odbyła się w Waszyngtonie, a drugą, mającą się niezawiednie odbyć pod patronatem Ligi Narodów.

Program lotnictwa angielskiego, obejmujący budowę 52 nowych jednostek, zrealizowany ma być do r. 1930. Dostatek zatem jest czasu na odbycie w ciągu tych lat kilku konferencji rozbrojeniowych, z których śmiało się będzie — lis angielski.

Wyjazd Skrzyńskiego do Genewy.

WARSZAWA. 1. marca. (A. W.) Prezes Rady ministrów p. Skrzyński wyjeżdża na sesję Rady Ligi Narodów w Genewie w dniu 4. b. m. w czwartek.

Echa zajść w Kaliszu.

WARSZAWA. 1. marca. (A. W.) Komisja powołana do zbadania przyczyny krwawych wypadków w Kaliszu stwierdziła, że głównym winowajcą był radny miejski Henryk Solak, lekarz dentysta, przewodca Bundu. Solak został aresztowany i osadzony w areszcie śledczym.

Nieszczęśliwy wypadek ambasadora franc.

WARSZAWA. 1. marca. (Pat.) Onegdaj wieczorem ambasador francuski p. Panafieu, pośliznął się w swym mieszkaniu i uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, a mianowicie złamał nogę. Lekarze przekli, że kuracja będzie wymagała kilku tygodni. Wyznaczony na dzień 28. b. m. bankiet na cześć ambasadora wydany przez premiera i ministra spraw zagranicznych został odwołany.

BORYS PILNIAK.

Śmierć kusi.

(Tłum. z rosyjskiego W. B.)

III.

(Dokńczente).

U pana Połunina przeżyła pięć lat.

Przyszła do niego wieczorem postawiła w kuchni na ławie kuferek i poszła do gabinetu. Połunin siedział przy biurku. Powiedziała:

— Jestem panie. Przyszedłam — i jak matka wytarła chustką kąciki ust, jeszcze bardzo ładnych.

Połunin był jednym z tych panów rosyjskich, którzy szukają prawdy u Boga i wzięwał Helenę do siebie dla logu, że ją pokochał, i jeszcze dlatego, iż myślał, że znajdzie w niej naturalność i prawdziwość, że przy niej odetchnie, prowadząc proste, solidne życie. We dwoje tylko mieszkali w zagrodzie i sami pełnili gospodarskie czynności. Połunin uczył Helenę czytać, czytał z nią żygorvsky świętych, sam się niej zachwycając znalazłszy tam prawdziwego ducha rcs.

Po pół roku urodziła im się córka Natalja. Helena oddała się całkowicie dziecku, po-

za ntem życia nie widziała. Prowadziła życie podobne jak Połunin, proste i surowe, wstawała o świcie, modliła się, doła krowy, przygotowywała do obiadu, i popołudniu znów doła krowy; zajmowała się dzieckiem, przewijała jej myła. Nikt jej nie odwiedzał, ani ona nikogo, chodziła tylko do kościoła. W zimie śnieg zasypywał ich dom, wiosną rzeka, wylewając, dochodziła, aż do samej zagrody, jestnią padały deszcze, dnie były chłodne, jasno samotnie pędziła. Połunin zajmował się ksząkami, rąbał drzewo i mówił o prawdziwie — niezauważył, że w rzeczywistości słowa jego o dobrze były twarde i złe — ludzie starzeją się.

Rok przechodził za rokiem. Wiosna wiele stworzy w życiu człowieka, w życiu Heleny był jeszcze czerwiec, pachnący trawami i rozkwitającym brzoza, z srebrzystym sierpem księżycem nad horyzontem. Natalja umarła.

Śmierć kusi i ku sobie wzięła. Dziewczynka Natalja umarła w kwiecień i życie Heleny pozabawione zostało treści. Bóg był zawsze w jej sercu. Przeszła z Połuninem przez most, aby ją pochować — rzeka rozlała. Szła miląc, na moście zatrzymała się chwilę — pewnie każde z nich wspominało o swej minionej młodości, — poszła dalej, w domu było szaro, samotnie i ciemno.

Gdy przyszedł czerwiec Helena postanowiła — odejść. Śmierć kusi, kusi by rzucić się

z mostu do wezbranej rzeki, kus, w dal, by iść... iść... do samego końca — i są ludzie, którzy odchodzą.

Poza sobą zostawiła życie, w niem czerwiec z trawami zielonymi, narzeczonego Aleksego, córkę Natalję, męża i Połunina, tajemnicę macierzyństwa, przed sobą miała śmierć — Boga i pójsie gdzieś w bezkresową, dal.

Raukiem powiedziała Połuninowi:

— Ochodzę jutro, wybacz!

— Dokąd odchodzisz?

— Tak... do klasztorów... gdzie się nadeży... w święte miejsca...

I odeszła, odniosła, odniosła kuferek matce do stróżówki o świcie wyszła, szła poprzez pola pokryte morzem zbóż, wysypała słodkie, niedojrzałe ziarna, patrzyła w niebo, szła od krzyża, przydrożnego do krzyża i czuła, — czuła, jak pachnie czerwiec, i myślała patrząc na drogę, że rozchodniki pomagają na lizając, a niebieskie gwiazdeczkę traw — leżą ukazanta przez zmję.

W klasztorach mędlła się i przyjmowała komunję.

Zgrzeszyła tylko raz w ciemnym krytarzu klasztornym: słodki grzech, blisko Boga, — o śmierć — kusi.

Marzec. 1918 r.

(Koniec).

Pokój umarłym...

Wśród żerujących nieprzerwanie po lwowskich cmentarzyskach niedawnej przeszłości zrodziła się potworna myśl. Postanowiono wykopać zwłoki poległych w obronie Polski żołnierzy, a pochowanych na pobojowiskach i przenieść te drogie, a rękładające się szczątki na Łyczaków. Wedle zapowiedzi ma być tak wygrzebanych i w manie stacyjnym pogrzebie pochowanych przeszło 150 osób. W tym przesileniu zwłoki mają brać udział wszelkie stowarzyszenia, urzędy, szkoły (biedne dzieci szkolne).

Cały ten projekt wyrósł chyba w jakimś chorąbliwym mózgu, który pod płaszczykiem patriotyzmu dla ofiar wzięcia wolności nie cofa się przed barbarzyństwem, przed nieludzkim grzebaniem wśród trupów.

Jakiem prawem ośmiela się ktoś naruszać spokój zmarłych ofiar, który, kto śmie brutalnie rozwałać mogiły.

Jeżeli tym pogrzebem ma się podniecać żar nacjonalistyczny, jeżeli z tych trupów chce się robić handel polityczny, to wybryk ten

należy napiętnować z tym większą bezwzględnością.

150 trumien, dobrowolnie wydobytych po latach spoczynku z ziemi, jakże przerażający smutny obrzęd! Po co go urządzać. Co w tym obrzędzie mają robić dzieci szkolne. Gdzie wychowawcy, nauczyciele, że nie podniosą głośnego protestu. Dzieciom nie wolno zatruwać radość życia mającej i tak zbyt mało. Wrażliwa dusza dziecka napatrzyła się już dość okropnościom wojny, pozwolić jej przyjść do równowagi, nie rozstrajajcie nadszarpanych nerwów. Pozostawcie w spokoju zmarłych, uszanujcie na wszelki szacunek zasługujące im mogiły. Nie kalajcie ich wielkiej ofiary wojny, brudnemi rękami!

Gdy umarli już bronić się nie mogą, niech zaprotestują żywi. Niech spieczują wśród pol i kwiatów.

Niech odezwą się władze, których obowiązkiem jest czuwać nad wiecznym spokojem tych, którzy o włość narodu walczyli.

—:—

Co się stało z ustawą o podatku w naturze?

Ustawa o podatku w naturze miała na celu umożliwienie obszarnikom i baronom węglowym, wymawiającym się brakiem gotówki spłacanie zaległości podatkowych z zboża i węgla. Podatki zaległe wynoszą przeszło 200 milionów a wraz z zaległym podatkiem majątkowym około 500 milionów złotych, to jest właśnie tyle, ile wynosił deficyt w budżecie państwowym za r. 1925. To też pobór podatków w naturze mógłby w znacznym stopniu pomniejszyć trudności budżetowe państwa.

Lecz co się z tem wszystkim stało? Ustawa

przeszła w trzech czytaniach przez sejm, potem przeszła do senatu, następnie gdzieś ugrzęzła.

Za obszarników p. Zawichowski zapłacił przeszło 25 milionów złotych z tytułu poręki rządowej za kooperatywę rolną a obszarnicy rządowi nie płacą podatków ani w pieniądzu ani w naturze.

Za 25 milionów można było uruchomić pracę w całej prawie Małopolsce i dać chleb tysiącom bezrobotnych.

Tymczasem obszarnicy podarunek 25 milionowy łapczywie zabrali a roboty objabli wzięli.

Listy z podróży.

Estonja.

TALLIN, 24. lutego 1926 r.

Wycieczka sejmowa do Estonji, złożona z posłów Raczkowskiego, Dębskiego, Niedbalskiego, Anusza, Chacińskiego, Barańskiego, oraz niżej podpisanego wyjechała z Warszawy wczoraj, 21. udając się przez Wilno i Rygę do stolicy estońskiej Tallina (niegdyś Rewel). Trzeba przyznać, iż parlamentarzyści estońscy, nasi gospodarze, oraz urząd estoński, zrobili wszystko, ażeby przyjąć nas jak najserdeczniej. Na stacji granicznej Zemgale, to znaczy na granicy Łotwy, oczekiwali nas dwaj delegaci estońskiego ministerstwa spraw zagranicznych, oraz estoński wagon salonowy, a więc w warunkach wygod pierwszorzędnych pojechaliśmy dalej ku Rydze.

W Rydze na stacji spotkał nas poseł polski na Łotwę Ładziś, wraz z całym składem poselsstwa oraz tow. Władysławski, który oczekiwał specjalnie na mnie, ażeby poinformować mnie o niektórych ważnych momentach z partyjnego życia łotewskiego. W Rydze oczekiwał nas także parlamentarzysta estoński p. Kornel, który od tej chwili towarzyszył nam nieodstępnie pomagając i ułatwiając nam nasze zadania według najlepszej woli. Przybył także na nasze spotkanie sekretarz poselsstwa polskiego w Estonji, p. Maliński.

Do Tallina przybywamy 23. rano. Stacja ozdobiona flagami polskimi i estońskimi. Wielkie zbiegowisko publiczności. Spotykają nas liczne delegacje estońskie. Obecny jest także polski charge d'affaires w Tallinie p. Charwat. Kierownicy zapamiętałe kręcą korbą. Liczni fotografowie puszczają w ruch swe aparaty. Jeden z członków delegacji estońskiej wita nas krótkim przemówieniem w języku francuskim, na które odpowiada wice-marszałek Dębski. Odwożą nas do "Hotelu Petersburskiego" czudobitnego również chodzącego polskimi. Kuchstatuje po drodze, że liczne domy w mieście są również czudobitne polskimi barwaniami.

Świerdzą raz jeszcze, że z chwałą na-

szego przybycia Estończycy, zwłaszcza parlamentarzyści z marszałkiem tow. Reitem na czele otoczyli nas tak troskliwą opieką i okazali nam tyle na każdym kroku względów serdeczności, że trudno naprawdę znaleźć dostatecznie silne słowa uznania. Wyczuwaliśmy się już dla Estończyków nasze przybycie jest także niebyłym momentem politycznym. Gazety estońskie pełne są artykułów i ilustracji związanych z naszą wycieczką. N. p. "Paewalch" umieszcza nawet artykuły powitalne w języku polskim. Moją osobą zajął się troskliwie jeden z wiodzów estońskiej S. D. nasz przyjaciel b. minister tow. Ast.

Rozpoczął się długi szereg przyjęć, wizyt, obiadów, koncertów, rewii i t. d. Wzruszającym naprawdę momentem, byłoby przyjęcie naszej wycieczki w dniu 24. rano w jednej ze szkół estońskich podczas dorocznego aktu uroczystego. Na sali zebrane są dzieci z 5 kl. z kilku szkół tallińskich, na estradzie chór seminarzystów i seminarzystek, witający nas hymnem narodowym polskim odśpiewanym barażo poprawnie i wyraźnie w języku polskim. Następnie na trybunę wchodzi jeden z uczniów i odczytuje powitalne przemówienie również w języku polskim. Krótko odpowiada mu poseł Niedbalski. Potem zaczęły się produkcje chóralne i muzyczne.

Wielkie przyjęcie dla wycieczki urządził marszałek, tow. Rei wieczorem 23. w obecności kilkudziesięciu parlamentarzystów estońskich i członków rządu. Przemówienia wygłosili tow. Rei (raz w naszym imieniu wice-marszałek Dębski). Oba przemówienia miały charakter bardzo serdeczny.

24. odbyło się wielkie przyjęcie w polskim poselskim. Do licznie zebranych gości przemówił polski charge d'affaires p. Charwat; odpowiedział mu w języku estońskim prezydent państwa (i zarazem premier) p. Teemant. Mówę prezydenta przetłumaczył na język francuski i dodał od siebie kilka serdecznych słów, minister spraw zagranicznych p.

Pap, mówiąc o konieczności bliższej współpracy z Polską w sprawach konkretnych, jak n. p. w Lidze Narodów. Na mowę p. ministra odpowiedział w imieniu polskiej wycieczki nasz przyjaciel.

Na razie wobec zupełnego braku czasu, kreślę tych kilka słów. Politycznie ciekawe momenty z życia współczesnej Estonji postaram się naszkicować jutro z Helsingforsu; udaję się tam aeroplanem jutro rano.

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

Prasa sowiecka o wewnętrznym położeniu Polski.

"Prawa", omawiając gospodarstwo położenie Polski, pisze, że jest ono w chwili obecnej bardzo ciężkie i że całkowita katastrofa wkrótce może stać się faktem nieuniknionym, o ile zostaną przyjęte jakieś nadzwyczajne środki. Na czele państwa, stworzonego przez męrców wersalskich, stały rządy, które tłumyły ruch rewolucyjny wewnątrz i prowadziły imperialistyczną politykę na zewnątrz. Politycy polscy nie zawali sobie sprawy, na ile problematyczną jest dla Polski możliwość ekonomicznej samodzielnosci. Polska okrażona jest ekonomicznie potężnymi sąsiadami. Zbyt produktów polskich zależy od rynku Z. S. S. R. Możliwość eksportu są bardzo skrepowane konkurencją technicznie rozwiniętych Niemiec i Czechosłowacji. Nie też dziwnego, że w Polsce panuje stały zastój w przemyśle i że złoty spłaca ogromne wydatki na wojsko, na aparat policyjny i urzędniczy przyezyniają się do pogłębienia kryzysu. Partie polityczne, wojskowo-monarchistyczna kamarylla i szajki faszystowskie prowadzą za kulisami targ, kto ma być polskim Mussolinim. Kandydatów na dyktatorów jest wielu, lecz na razie każdy obawia się odkryć karty. Jedynym wyjściem dla burżuazji z kryzysu jest prosić o pomoc kapitał anglo-amerykański, godząc się na wszystkie ofiary, łącznie do oddania pod kontrolę gospodarstwa krajowego. Artykuł kończy, wskazując, że dla klas pracujących Polski niema innego wyjścia, niż połączenie się z komunistyczną partją.

Instytut dla badań Europy wschod.

"Berliner Tageblatt" podaje sprawozdanie o wrocławskim instytucie dla badań Europy wschodniej. Instytut powstał podczas wojny w 1918 r. jako placówka uniwersytecka. Ale dopiero po traktacie wersalskim rozpoczął ożywioną działalność. Instytut posiada obfitym bibliotekę, zawierającą najnowsze publikacje słowiańskie i spraw słowiańskich się tyczące, organizuje wykłady i odczyty, przedewszystkiem jednak stara się o utrzymanie kontaktu ze wszystkimi krajami słowiańskimi i o dokładne zbadanie ich konstrukcji administracyjnej i gospodarczej. Prace instytutu idą w kierunku badań praktycznych, handlowo-technicznych. Instytut posiada więc cały zastęp agentów i korespondentów którzy z jego ramienia podróżują po Europie Wschodniej — oni też wskutek tego bezpośredniego kontaktu mają informacje niesłychanie dokładne i ściśle.

Rozpoczązając takim materiałem, stał się instytut ważnym ośrodkiem w stosunkach handlowych ze Wschodem nietylko Niemiec i innych państw europejskich, ale i Ameryki. Instytut — według "Berliner Tgbl." — wzrastać będzie w miarę układania się stosunków rosyjskich — specjalnie zaś owocną będzie jego praca po ukończeniu układów niemiecko-polskich i po nastaniu normalnych stosunków sąsiedzkich z Polską.

Mimoходом.

Dwie miary.

"Słowo Polskie" w numerze 57 pisze o ubezpieczeniu społecznym:

...pozostaje pewnikiem, że ubezpieczenie winno mieć charakter przymusowy. Jest to jeden z pierwszych warunków postępu kultury ogólnej i gospodarstwa i tylko konsekwentne przeprowadzenie tej zasady może zapewnić wszystkie związane z nią zbawienne skutki.

Tak pisze o — sympatycznym dla siebie — ubezpieczeniu od ognia w P. D. U. W i chętnie tłumaczy wysokie koszty administracyjne tej instytucji — Co innego pisze "Słowo" o ubezpieczeniu społecznym na wypadek choroby w Kasach Chorych, — dlaczego? Bo to są instytucje robotnicze, które "Słowo" chciałoby jak najprędzej znieść.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 2 marca

GEN. WLADYSŁAW SIKORSKI przybył w nocy do Lwowa i rozpoczął urzędowanie jako dowódca O. K. VI.

ODNOSNIE DO NOTATKI w Dzienniku Ludowym z dnia 26. lutego 1926 w art. „Kwiaty grzechu wyrosłe na bagnie wielkomijskim“, prostuję, że nieprawdą jest, jakoby kiedykolwiek nietylko wymuszał, ale nawet prosił p. Selzerównę o kwotę 800 złotych, grożąc czemkolwiek jest to zarzut oparty na kłamliwych i oszczerczych zeznaniach p. M. S., którą za fałszywe zeznania pociągnę do odpowiedzialności sądowej.

Nieprawdą również jest jakoby p. Zwierzchowskiemu czemkolwiek groził i od niej pożyczkę 270 zł. na weksel wyludził.

Daniel Reiss:

Sprawę wyjaśni niewątpliwie rozprawa sądowa.

KURS INSTALATORÓW GAZOWYCH: Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie rozpoczyna z dn. 15. marca 10-cio tygodniowy dookształcający zawodowy kurs dla instalatorów gazowych.

Zgłoszenia na kurs przyjmuje i bliższych wyjaśnień udziela Oddział techniczno-przemysłowy Izby ul. Bourlarda 5, w godzinach od 9—2.

NAGLE ZGONY. 60-letni L. Pohoryles, zam. przy ul. Lyczakowskiej, przechodząc ul. Podwale, zmarł nagle na wybuch krwi. Zwłoki odstawiono do kostnicy szpitala żydowskiego.

W klasztorze SS. Józefitek, przy ul. Kurkowej, zmarł wczoraj nagle 67-letni prebendarz Gabriel Spilkowski. Zwłoki zabrano do Instytutu medycyny sądowej.

NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI. Różia Manuel — przechodząc ul. Piastów, upadła i złamała nogę.

Karol Welch upadł w ul. Leona Sapiehy i stracił przytomność. Pogotowie rat. odwiozło go do szpitala.

DOLARY płacił wczoraj Bank Polski 7.63, przekazy na Nowy Jork 7.68 zł.

ZWOLENNICZKA „KRÓTKIEGO PROCESU“.

Władysława Streczowa, żona majstra ślusarskiego, Karola, zam. przy ul. Lenartowicza pod l. 11 a, od kilku miesięcy nie żyje z mężem, który wdrożył kroki separacyjne. Streczowa nie uznaje jednak przewlekłych spraw sądowych, jakimi są procesy separacyjne. Nie czekając przeto na oznaczenie przez sąd alimentów, postanowiła zrobić „krótki proces“ w tej sprawie i samej wyegzekwować część majątku męża. Onegdaj wieczorem otworzyła dobranym kluczem mieszkanie nieobecnej w domu małżonka i zabrała różne sprzęty domowe oraz papiery wartościowe ogólnej wartości 12.985 zł.

Strecz niezadowolony z tego obrotu sprawy, udał się do policji, gdzie oskarżył swą połowę o kradzież. Tu sklasyfikowano również postępek „gorąco kapanej“ p. Streczowej jako kradzież, przeto zarządzono dochodzenia w tej sprawie.

POPADŁ W TOWARZYSTWO KIESZONKOWCÓW. Józef Chamieński, majster szewski, zam. w Sargaczach, pow. lwowskiego, bawiąc we Lwowie, wstąpił na piwo do restauracji Mojżesza Ehrenpreisa przy ul. Żółkiewskiej pod l. 15. Tu zasiad kilku mężczyzn siedzących za stołem, Chamieński chcąc się weselo zabawić, przysiadł się do siedzących i zamówił dla nich piwo. Po wypiciu kilku lampek miocin, jeden z ugaszczanych skradł Chamieński portfel, wyjął z niego 300 dolarów, zaś próżny portfel rzucił pod stół. Poszkodowany, spostrzegłszy kradzież wszczął awanturę. Goszczeni przez niego osobnicy rzucili się wówczas do ucieczki. Chamieński zdołał jednak przy trzymaniu sprawy kradzieży i oddał go w ręce posterunkowego. W policji stwierdzono, że kieszonkowcem był Władysław Wowczuk. Nie znaleziono jednak przy nim dolarów, widocznie zdołał podać je swym kolegom. Wowczuka osadzono w areszcie, za zbiegłymi zaś zarządzono poszukiwania.

Z KRONIKI POLICYJNEJ. Marja Spolska i Aleksandra Marnicka, wywołały w stanie pijanym wielką awanturę i zbiegowisko w ul. Kazimierzowskiej.

Za opilstwo i awantury aresztowano również Falka Auschusmana i Fryderyka Mościckiego.

Za włóczęgostwo aresztowano Bronisławę Tokarską.

Napad nożowców za grodecką rogatką.

Wczoraj po godz. 9-tej wieczorem zjawił się w komisariacie na grodeckiej rogatce mężczyzna znaczący każdy swój krok strugami krwi. Cała jego marynarka, szczególnie z tyłu, ociekła krwią, obficie brocząca z trzech ran na plecach.

Przybyły przedstawił się jako 28-letni paleciarz maszynowy Kazimierz Keziol i opowiedział, że w czasie gdy wracał do domu tuż obok restauracji Stalmeistra na Bogdanówce napadło na niego trzech nieznanych osobnik-

ków, którzy bez powodu pocięli go nożami. — Zraniony z trudem zdołał dojść do komisariatu policyjnego.

Na miejsce przybył lekarz Pogotowia rat. dr. Adamiak i stwierdził, że pchnięta przebieły kłatkę piersiową aż do płuc. Po zaopatrzeniu odstawiono ofiarę zdziżczenia do szpitala.

Krwawy ten napad miał miejsce w pobliżu posterunku policyjnego. Świadczy to o opłakanych stosunkach bezpieczeństwa na peryferjach miasta.

WIZYTY NIEPROSZONYCH GOŚCI. Nieznani sprawcy włamali się wieczorem do mieszkania Stanisława Prejda przy ul. Japońskiej i skradli bieliznę, garderobę, buźki, złoty pierścionek wartości 560 zł.

Józefowi Starkowi skradziono z mieszkania przy ul. Wołnej ubranie i bieliznę, wartości 300 zł.

POŻAR MIESZKANIOWY. Wczoraj wieczorem zapalił się sufit i ściana drewniana w parterowym mieszkaniu Reginy Grossmanowej przy ul. Kollalaja pod l. 6. Oddział straży pożarnej, pod kierownictwem sierżanta Małanjiuka, ogień zlokalizował i ugasił.

—:—:—

IV. ZEBRANIE NAUKOWE lekarzy kasowych odbędzie się we wtorek, dn. 2. III. 1926. o godz. 7-mej wieczorem przy ul. Batorego 38. Na porządku dziennym:

- 1) Demonstracja przypadków.
- 2) Wykład dr. Elmera: Seroterapia przeciwzrzelnowa.

—:—:—

NADEŚLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

BACZNOŚĆ!

Koszule męskie jednokolorowe z dwoma kołnierzykami po Zł. 4-75 za sztukę

tylko krótki czas do nabycia w magazynie **D. H. BERGER, Lwów, Kilińskiego 2** w domu kawiarni „Wiedeńskiej“. 160-2

Dentysta Dr. Z. RENNER

plac Unji Brzeskiej l. 1.

Leczenie lampą Sollux.

Zęby sztuczne po cenach niższych.

Komunikaty.

× ZWIĄZEK AKAD. MŁODZIEŻY ZJEDNOCZONEJ urządził we wtorek, dnia 2. marca 1926, o godz. 7-mej w sali Pol. Domu Akad., ul. Królewska l. 7, odczyt kol. Celestyna Głanza na temat: „Konstytucja polska“. — Wstęp wolny. — Goście mile wjaziani.

× POLSKIE TOW. PRZYRODNIKÓW im. KOPERNIKA. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek, dnia 2. marca 1926 r., o godz. 6 wiecz. w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: Dr. K. Stojanowski wykład pt. L.: Z przedhistorycznej antropologii północnej Europy.

× STARANIEM UNIW. LUD. im. A. MICKIEWICZA WE LWOWIE. We wtorek, 2. bm. odbędzie się odczyt Inż. Władysława Wrażęja na temat: „Jak powstają odlewy z żelaza i stali“ z przeżroczym Salą Mjejskiego Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska 20. Początek o godz. 7-mej wiecz.

Zo sportu.

Nieudały mecz.

W Krakowie odbyło się od dawna oczekiwane Walne Zgromadzenie Związku piłki nożnej, na którym miało się rozprawić z dotychczasowym zarządem, który rzekomo popełnił gwałty w stosunku do sportowców poza Krakowem, z szczególną animozją miał się odnosić do Lwowa, a przew. zarządu dr. Cetnarowski miał być tym polworem, którego należy usunąć.

Tymczasem po bardzo gwałtownej dwudniowej dyskusji pozostawiono jedynym głosem większości siedzibę Związku w Krakowie, a dra Cetnarowskiego wybrano przez akklamację przewodniczącym.

Z wielkiej chmury mały deszcz.

Sprawy partyjne.

* Z LEWANDÓWKI. Komitet partyjny na Lewandówce ukonstytuował się w następujący sposób: przewod. tow. Hlacio Franciszek, zast. przewod. tow. Świsłak Jan, sekret. tow. Zachar Rogoń, skarbnik tow. Filip Wład., członkowie tow. tow.: Speidel Ludw., Puchala Wład., Plechuch Michał, Winnicki Jan, Malinowski Zygmunt, Bielański i Kollik Kolporter Baehaj Jan.

Z ruchu zawodowego.

§ KOMITET WYK. RADY ZAW. odbędzie swoje posiedzenie wyjątkowo we wtorek 2. marca o godz. 7-mej wiecz. w lokalu Rady ul. Ossolińskich 10.

Notatki artystyczne.

ZJAZD KILIMIAZY W WARSZAWIE. Niedawno odbył się w Warszawie zjazd kilimiarzy z całego kraju. Na zjeździe omawiano rezultaty Wystawy paryskiej. Okazało się, że prawie wszystkie kłjny z Wystawy paryskiej zostały rozkupione. Nabywali je Holendrzy, Francuzi, Belgijczycy, Szwedzi. Jednakże zakupywano tylko oddzielne okazy, nikt większych zamówień nie czynił, już to ze względu na ceny zbyt wysokie, już to z przekonania, że polski przemysł kilimiarzki nie jest zorganizowany.

Zjazd kilimiarzy założył syndykat narazie zrzeszając wytwórcę przy Towarzystwach i instytucjach popierających przemysły pokrewne. W ten sposób można będzie wykonywać większe zamówienia nawet na jeden wzór, jednocześnie zaopatrując wytwórcę w jednako barwioną i przedzoną wełnę. Bez zrzeszenia się i wspólnej reprezentacji nie można myśleć o eksporcie. Zjazd przegolowywał uchwały, mające na celu ułatwienia w sprawach podatkowych, celnych i kredytowych, dopominając się u rządu o kredyt dla drobnego przemysłu, oddawna i beznaściejnie wyczerpany.

ZAKAZ WYWOZU DZIEŁ SZTUKI Z ANGLJI. Angielska Izba gmin przyjęła bill, wniesiony przez sir Henrj Slessera z partji pracy, który przewiduje zakaz wywozu z Anglii dzieł sztuki, pomników budynków historycznych. Wnioskodawca poparł swój projekt wywodami, w których stwierdził, że wśród wywiezionych niedawno budynków znajduje się historyczny House of Warwick, przedstawiający arcydzieło sztuki architektonicznej. Dom ten, o ile wiadomo wnioskodawcy, jest już przewieziony do Stanów Zjednoczonych i tam odbudowany. Poza tem bogactwo nabywey zagranicznj, po części z kontynentu a szczególnie ze Stanów Zjednoczonych, wywożą bez przerwy arcydzieła sztuki angielskiej oraz książki pochodzące nieraz z czasów średniowiecznych, a słabowiące wprost nieoceniony materiał historyczny angielski. Bill Slessera, mimo przewidywań ujemnego wyniku głosowania, przeszedł 195 głosami przeciw 144.

Prezes sądu niemieckiego złodziejem.

Sam kradł a przeciw innym zarządzał śledztwo!

Z Berlina donoszą: Na wniosek generalnej prokuratury w Berlinie wytoczone zostało postępowanie karne przeciwko prezesowi sądu ziemskiego w Berlinie Jurgensowi. Dochozienie zostało wytoczone w związku z kradzieżami, którym pierwotnie przypisywano charakter polityczny z tego względu, iż Jurgens występował stale w procesach przeciwko komunistom. W następstwie okazało się jednak, że tło sprawy jest czysto kryminalne. Jak stwierdzono do tej pory, Jurgens podczas podróży wypoczynkowej do Kłobrzegu został w hotelu okradziony, przyczem złodzieje zabrali młeli rzekomo biżuterję żony Jurgensa. Ponieważ Jurgens był ubezpieczony, straty poniesione z powodu kradzieży pokryte Tawo Ubezpieczeń. W jakimś czasie po pierwszej kradzieży Jurgens zawiadomił o ponownym okradzeniu go, tym razem już w jego mieszkaniu skąd prócz wartości-

wych przedmiotów i pieniędzy miał mu zabrać także i ważne akta polityczne. Ponieważ Jurgens występował jako sędzia śledczy z ramienia Trybunału dla ochrony republiki w procesach przeciwko komunistom, przypuszczano, że chodzi w tym wypadku o akt zemsty politycznej, tembardziej, że urządzenie mieszkania zostało całkowicie zniszczone. Na wniosek Jurgensa zarządzone zostało śledztwo w związku z którym zaarrestowano cały szereg osób. Jednakże Tawo Ubezpieczeń zwróciło się do Prokuratury państwa o zarządzenie śledztwa w sprawie tej tajemniczej kradzieży. Śledztwo to narazie pozostało bez wyników. W ostatnich czasach jednak zgromadzono szereg poszlak poważnie obciążających samego Jurgensa, który już od szeregu dni nie pełni swych obowiązków, motywując to cierpieniami na tle nerwowem.

Tragedje na cmentarzysku łódzkim.

W Łodzi głód i rozpacz. Około 70 tysięcy zarejestrowanych bezrobotnych. Nema prawie dnia w którymby ludzie nie padali z głodu na ulicy. Niemal chlebem powszednim stały się tam samobójstwa.

Onegdaj, jak pisma łódzkie donoszą, znowu dwoje ludzi zaskładało z głodu na ulicy. Adam Mikołajczyk, zamieszkały w Pabjanicach, bezrobotny, i Konstanty Raczkiewicz, Obu musiano uzależnić pomocy ratunkowej.

Tego samego dnia zdarzyła się w tejże Łodzi niezwykła tragedia, również na tle bezrobocia.

Dwie przyjaciółki, młode dziewczęta, Helena Kolańska i Zofia Wojciechowska, obje zredukowane napróżno kołatały o pracę. Gdy widmo głodu stało przed nimi, postanowiły skończyć z życiem. W tym celu struły się siłbimatem. W stanie beznadziejnym odwiedziły je do szpitala.

13 rabusiów i złodzieji przed sądem.

W Stawczanach, pow. przedckiego, synowie tamtejszych majątnych gospodarzy w liczbie 13-tu zorganizowali szajkę złodziejską. — Przez cały 1925 rok popełniali oni systematyczne kradzieże u miejscowych gospodarzy, oraz w sąsiednich wsiach.

Wartość skradzionych rzeczy wynosi kilkanaście tysięcy złotych. Ostatecznie policja wpadła na trop złodzieji i aresztowała całą szajkę i odstawiała do sądu. Tu przytrzymało w areszcie śledczym 7-miu z nich wraz z herszłem tego zespółu Aleksą Gajowskiem.

Pozostali na wolności członkowie szajki Paweł Hałiczanowski, Piotr Szpiwak i Paweł

Pakosz dokonali przed paru tygodniami napadu rabunkowego na kupców jadących z Komarna. Policja aresztowała również tych rabusiów i odstawiała do sądu w Łwowie.

Wczoraj szajka stała przed trybunałem wyrokującym sądu karnego.

Do rozprawy powołano wielką ilość poszukiwanych i świadków, wobec tego wyrok dziś dopiero będzie ogłoszony.

Rozprawę przewodniczy r. Hoszdowski, 4 oskarżonych bronił dr. Szymon Weiss, zaś pozostali bronił dr. Fisch, dr. Szełwczuk i dr. Zarzycki.

Pensje nauczycieli łupem opryszków.

Wczoraj o godz. 1-szej w nocy dwóch uzbrojonych w rewolwery opryszków włamało się do mieszkania Półtra Juźwajka, nauczyciela w Sinowie pow. jaworowsk. Bandyci dostali się do wnętrza przez okno w kuchni, następnie wszedłszy do sypialni zbudził śpiących, poczem skłaniając się do przerażonych rewolwery zażądał wydania pobranej w kasie gotówki, przeznaczonej na wypłatę pensji nauczycieli. Napadnięci nie stawiali oporu, oba-

wijając się utraty życia. Opryszki porwali dwufalwizy zawierające

OKOŁO 6 TYS. ZŁOTYCH.

w monetach po 20, 50 gr. i 2 zł. poczem zbiegli nieściganą w ciemnościach nocy.

Na miejsce rabunku wyjechało z Przemysła trzech funkcjonariuszy policyjnych. Pościg za bandytami jest utrudniony albowiem opryszki mieli twarze owinięte szmatami.

Dobrze się powodzi fałszerzom węgierskim w więzieniu.

Dziennik „Szózat“ opisuje w specjalnym artykule sposób życia Windischgracza i Naossyego w więzieniu. Jednego z redaktorów wspomnianego pisma aresztowano bowiem za jakiegoś przestępstwo i dziwnym zbiegiem okoliczności wzięto go przez kilka dni w ten samemu więzieniu, w którym znajdują się obaj aferzyści, dzięki czemu poznał ich dokładnie więzienny tryb życia obu oskarżonych. Fałszerzom w więzieniu źle się nie wiodzie. Wszystkie ich życzenia są spełniane. Ich cele nie są zamknięte, mogą się oni wzajemnie odwiedzać, oraz przyjmować prywatne wizyty. Wszyscy inni oskarżeni nie korzystają jednak z takich przywilejów, i znajdują się pod stałym

i ostrym nadzorem. Autor wspomnianego artykułu twierdzi, że Windischgracza i Naossyego nie falgowano nawet do prokuratora w celu przesłuchania, lecz prokurator odwiedził obu fałszerzy w więzieniu i tam z nimi rokował.

Art. „Szózat“ wywołał oczywiście wielkie poruszenie, wskutek czego prokuratorja — państwowa uważała za stosowne ogłosić obszernie dementi. Nie bacząc na urzędowe zaprzeczenie panuje w Budapeszcie przekonanie, że aresztowani w rzeczywistości korzystają w więzieniu z najdalej idących ulg i przywilejów, oraz że mają możność wzajemnie się komunikować.

Grecki ruch robotniczy pod obuchem dyktatury.

(Inf. Międzynar.) Z Aten donoszą do sekretariatu socj. Międzynarodówki robotniczej. Od ostatnich dni grudnia władza w Grecji: gen. Pangalos. Przewodzącim partii republikańskich odebrał na podstawie wydanego dekretu prawo swobodnego wyrażania opinii. Dolychezas dyktator nie odważył się rozważać robotn. organizacji socjalistycznych. — Mimo to los ich jest w najwyższym stopniu niepewny. Od 5 lat greckie Związki zawodowe nie odbyły kongresu, a planowany w ostatnich czasach został odroczone.

Mimo tych trudności podjęli nasi towarzysze w Pireus wydawnictwo nowego socjalistycznego tygodnika „Trybuna robotnicza“, a w Salonkach zbudził się żywy ruch socjalistyczny, który znalazł swój wyraz w utworzeniu „Socjalistycznej partii robotniczej Grecji“. Nje należy ona narazie do żadnej międzynarodówki (skupiają się w niej wykluczeni z partii komunistycznej), ale jest nadzieja, że niebawem zrozumie konieczność jednolitego frontu socjalistycznego.

Połączenie gospodarcze jest niepomysłne — ponieważ Grecja, kraj z natury ubogi, nie wróciła jeszcze do normalnego życia gospodarczego. Nie przeszkadza to jednak naszym miłotnym dyktatorom podejmować nowe zbrojenia wojenne pod pozorem, że chcą uzupełnić materiał wojenny, który w Małej Azji wpadł w ręce Turków.

Nasz Bank narodowy przed niedawnym czasem znalazł się w obliczu bankructwa. — Pangalos chwycił się niebawego środka; groźnego w następstwach dla warstw ubogich: zmniejszył wartość banknotów o 1/4. W ten sposób akcjonariusze Banku rekrutujący się z wielkiej finansjery otrzymali miliard 500 milionów drachm, które był m w r. r. rząd, podczas kiedy klasa robotnicza zapytuje się bezradnie, co ma począć z papierowymi pieniędzmi, zmniejszonymi w swej wartości o 1/4.

Genny podarunek dla ang. robotników.

Przed niedawnym czasem podała prasa, że Rada generalna angielskich Zw. zawodowych przyjęła dar należącej do Partji pracy hr. Watwylck. zdecydowała się ofiarować przez nią stary historyczny zamek rodowy zamienić na wyższą uczelnię zawodową. Oficjalna prasa Labour partji i Zw. zawodowych podaje obecnie następujące szczegóły:

Hr. Watwylck, od 25 lat członek partji robotniczej, dawno już oddał swą posiadłość rodzimą nazywającą się „Caston Lodge“, do rozporządzenia ruchu robotniczego. Już w ubiegłych latach rezydencja ta służyła jako miejsce gdzie urządzano robotnicze „szkoły letnie“, a w zamku znajdowali piemięszczenie na czas wypoczynkowy ludzie, zasłużeni około ruchu robotniczego. Tam, za drobną opłatą mogli odpoczywać po trudach pracy codziennej, rozkoszując się wspaniałem, pełnem historycznych zabytków urządzeniem zamku oraz otaczającym go olbrzymim parkiem i poznawać kulturę ubiegłych stuleci, znaną im zwykle zwykle tylko przeletnie i powierzchownie z muzeów.

Ustąpienie dyrektora monopolu tytoniowego.

Dyrektor Państwowego Monopolu Tytoniowego p. Bełza-Ostrowski ma opuścić zajmowane stanowisko, by zająć miejsce opróżnione przez obecnego trzeciego wice-ministra Skarbu p. Czechowicza.

Wisła przyblera.

WARSZAWA, 1 III. (AW.) Poziom Wisły podniosł się dziś bardzo znacznie. Stan wody wyniósł w południe 2'58 m. Środkiem rzeki płynęła silna kra.

Jak radny m. Warszawy robi dobry interes ?

„Kurjer poranny“ podaje szczegóły „transakcji“, jakiej dokonał p. dr. Ludwik Zieliński, jeden z przywódców endecji w Radzie Miejskiej, przewodniczący komisji budżetowej, który wykorzystując swe urzędowe stanowisko, postarał się o dobrą dla siebie posadkę.

Do ministerstwa skarbu zwrócił się pewien trust banków zagranicznych, który zaproponował w zamian za pozwolenie zbierania w Polsce asekuracji, że będzie ubezpieczonym udziałem pożyczkę do wysokości sumy asekuracji pod warunkiem użycia tych pieniędzy, na budowę domów.

Pożyczki miały być udzielane w efektywnej walucie. Owarancję zaś wypłać rat asekuracyjnych i pożyczki miały uczynić magistraty pięciu miast Warszawy, Łodzi, Krakowa, Lwowa i Lublina.

Z tytułu udzielenia tej gwarancji rozpatrywał tę sprawę zarząd miejskiej kasy oszczędności. Wobec niezgodności poglądów zdecydowanie tej sprawy przekazano radzie kasy, na której posiedzeniu stwierdzono, że

statut kasy wymaga zmian, aby kasa mogła uczestniczyć w tej transakcji. Referat na ten temat podjął się wygłosić p. dr. Ludwik Zieliński.

Po pewnym czasie zwrócił się p. Z. do pełnomocnika trustu. W czasie rozmowy ustalono, że Z. otrzyma przedstawicielstwo na Polskę. W kilka dni potem p. Z. zawiadomił zarząd kasy, że referatu nie wygłosi, gdyż jest zainteresowany w transakcji. Gdy zażądano wyjaśnień, p. Z. oświadczył, że przyjął przedstawicielstwo trustu. Zainteresowany w tej sprawie pełnomocnik trustu, oświadczył, że p. Z. sam ofiarował się objąć posadkę przedstawiciela trustu.

Rada kasy zażądała od p. Z. złożenia mandatu. Sprawa oparła się na prezydium Rady miejskiej, gdzie podniesiono konieczność złożenia mandatu radnego przez Z. Wobec niezgodności zdań sprawą zajęli się „Koło naradawcze“, które wysunęło kompromisowy projekt załatwienia sprawy przez sąd obywatelski.

—:—

Kto dyktuje ceny na leki ?

Gen. Dyrekcja Służby Zarwania przy Min. Spr. Wewn. powołana do wydawania taksy rządowej na leki i temsamem do stania na straży, by ceny leków nie były za wysokie, kieruje się przy ustanawianiu cen głównie interesem właścicieli aptek i fabrykantów rozmaitych specyfików, a nie interesem ludności.

Powszechnie się mówi, że referenci aptekarscy Gen. Dyr. Służby Zarwania są zainteresowani, by taksa była wysoka jako współwłaściciele aptek, albo udziałowcy wytwórni aptekarskich, to też nie dziwi, że jeżeli tak dalej pójdzie, to nabycie lekarstwa nawet przez sfery zamożne nie będzie możliwe.

Jednym słowem ci panowie ustalają ceny według zasad, nie zasięgając ani opinii fachowców, ani konsumentów.

W całej prawie Europie bywają przez rząd powołane specjalne komisje, składające się przez reprezentantów rządu i nauki ni tylko z właścicieli aptek, ale

lekarzy, pracowników aptekarskich, przedstawicieli konsumentów, Związków Pracodawczych. Kas chorych i t. d., które ustalają zasady, na podstawie których ceny są obliczane tak środków leczniczych sprowadzanych z zagranicy, jak i leków produkowanych w kraju w wytwórniach i w aptekach.

Minist. Spr. Wewn. dotychczas nie uważało za odpowiednie zamianować taką komisję. I tak tylko u nas stosowana może być zasada, że lek stosowany przez lekarzy w większej ilości kosztuje drożej, niż ten sam lek w mniejszych ilościach.

Mimo wszystko taksa obecna nie zadowala właścicieli aptek, którzy czynią starania, by taksa na leki jeszcze korzystniejszą była ze szkoda dla ludności.

Jeżeli zatem ustalanie cen pójdzie dalej dotychczasowym trybem, to wkrótce ceny za leki dyktowane będą nie przez Rząd, tylko przez właścicieli aptek, zreszonych w Polsk. Powsz. Tow. farmaceutycznym.

Mały fejleton.

Pęknięta szyba.

Patrzyła wielką, czystą, błyszczącą tarczą, niby symbolem komfortu i gogości, jaką reprezentowała na zewnątrz. Była nieruchoma, obojętna, omal wroga temu, co się działo na ulicy. A ulicą, bitą wicherem śniegu, ścisłaną lodem mrozu, brukaną do szpety szarą smutnego deszczu niosła się od wczesnego ranka do późnego wieczoru niewyczerpana nigdy, oczekująca potem, dyszcząca do braku oddechu praca ludzka.

— Oto jestem i tworzę — mówiło gwarem zmieszanych głosów, turkotem wozów życie.

— Oto świecę i przyglądam się — mówiła jasna tafla szyby.

— Jestem wiecznym ruchem, co w znoju i męce zdobywa był dla chwili obecnej i przyszłych pokoleń — huczała ulica.

— Jestem błogim wywezasem po gorączkowej pogoni za zyskiem, mogącym dać pełnię użycia. Jestem spokojem bez troski, radością dzwierzeczą w kielichach zabawy — uśmiechała się szyba.

Dzień po dniu, noc po nocy żyły tuż obok siebie, przedzielone tylko przezroczystą płytą szklaną — dwa światy... Nie rozumiały się one nigdy, nie miały nie wspólnego ze sobą — choć patrzyły sobie twarzą w twarz. Wewnątrz, przy marmurowych stolikach, pod lustrzanymi ścianami, wśród dyńających filiżanek, wśród kolorowych kieliszków wypoczęte, zdrowe twarze nachylały się nad płachtami dzienników, przynoszących sensacje dla nerwów lub wiadomości jako źródła nowych dochodów. Piękne, bezmyślne oczy kobieł błyszczały z pod strojnych kapeluszy, białe ząbki gryzły słodkie, pachnące ciasta, wstrząsały się piersi pod nakryciem jedwabnych bluzek śmiechem zmysłowego rozdrażnienia. Zewnątrz — po błocie ulicznym, brzydkim i smutnym jak dotąd, szły dzień w dzień, rankiem i po południu rzesze do kieratowej pracy, wyssane przez wampiry brudu, zgęste pod ciężarem twarzących obowiązków, niespokojne, napół

głodne, zle... szły w brudnych, zniszczonych ubraniach koło tej szyby, co ukazywała gładkie, czyste parkiety, oranżeryjne drzewa, futra, pierścienie, klejnoty i twarze ludzkie tak odmienne, wyglądem, jakby należały do ludzi innej rasy. Szły, aby pograżyć się w dusznych suterenach warszawców, zapaść w pył, huk, swąd furkotających maszyn...

A gdy wieczorem ciągnęły powrotne gromady do słabo oświetlonych, słabo opalonych mieszkań, których praca całego życia nie była w stanie przemienić w godną człowieka siedzibę, wielka szyba „ujana w przechodzie, różowiła się kuszącym blaskiem, bijącym od wnętrza. — Przeszłały ją już dyskretne zasłony, lecz na ciemną, zimną ulicę, wypływały się jak czarowne wstęgi ówżwieki rozkołysanej muzyki, rozmarzającej myśli, pieszczącej uczucia — wybranych.

— Po za mną dosyt... upojenie... woń żywych kwiatów... rozkosz purpurowych warg — śpiewała szyba.

— U mnie lęk o dzień najbliższy, płacz głodnych dzieci, rozpacz matek — świszczala wicher zimowym ulicą.

I stało się — że lśniącą szyba pękła... Groźny, lodowaty powiew ulicy wtargnął do ciepłego, promiennego wnętrza... (a. ów.)

—:—

Archeolog. wykopaliska na Krymie.

MOSKWA. (Ceps). Naukowe towarzystwo dla studiów orientalnych przeprowadziło w ubiegłym roku prace kopalniczne na Starym Krymie pod kierownictwem prof. Baszkirowa. Wykopaliska te przyczyniły się w znacznej mierze do zaznajomienia się z kulturą Złotej Hordy. Znalaziono około 70 nagrobków, odkryto położenie różnych starych twierdz i wsi tatarskich, wykopano bardzo cenne naczynia, broń i inne przedmioty. Cały ten materiał oddano krymskiemu muzeum tatarskiej kultury celem naukowego opracowania.

—:—

Z dnia.

Jak bawiono się w karnawale w „demokratycznych“ Niemczech.

Jedno z pism podaje wiadomość o charakterystycznej zabawie zorganizowanych księżat i księżatek w stolicy demokratycznej republiki niemieckiej.

Było to w ostatnich dniach karnawału. Związek oficerów niemieckich urządził w Berlinie bal, o którym dziennikarze rozpisywali się z entuzjazmem „leżką“ w oku. Kierownictwo artystyczne balu, w którego program wchodziły żywe obrazy z minionej przeszłości, objął książę August Wilhelm Hohenzollern.

Przybyli goście byli o sztywni, wygoleni wysznurowani niemieccy oficerowie, oraz ich żony, kuzynki, rosła, strojne w klejnoty i korony. Około godziny jedenastej otwarto podwoje sali, na którą wkroczył szereg znakomych gości, Hohenzollernów i ich małżonek. Na wzniesieniu zajęła miejsce była następczyni tronu w zielonej jedwabnej toalecie z diademem na głowie. Na prawo od niej zasiadła córka Wilhelma, księżna brunszwicka, dalej księżna Eitel-Friedrich o „melancholijnym uśmiechu“, księżka Oskar Hohenzollern z małżonką hrabianką Bassewitz z domu i wielu członków rodziny, damy dawnego dworu itd.

W chwilę po ich przybyciu poaniosła się kurtyna i po kolejach zjawiały się żywe obrazy, które nasuwały im niezawodnie wiele pomysłowych myśli o minionej współczesności. Widać ukazał się ich oczom król Fryderyk Wilhelm I w otoczeniu grenadierów, Fryderyk Wielki w gronie oficerów, szereg „kurfiurstów“ i markgrafów brandenburskich, których postacie kamfenne zobija aleje ogrodu zoologicznego w Berlinie, królowa Luiza, matka Wilhelma, trzymająca w ramionach obu swych synów i wiele innych również rozczulających scen, którym towarzyszyły nastrojowe melodie, odegrane przez ukrytą w zieleni orkiestrę. Aktorzy rekrutowali się wyłącznie z arystokracji niemieckiej, bywającej ongiś na awerskich przyjęciach. Na zakończenie przedstawienia odśpiewano chórem „Deutschland über alles“.

W czasie balu, po przedstawieniu dostojni goście raczyli tańczyć i zmięszać się w „tłumem“, nie pogorzał też i bufetem zapalczonym w różne przysmaki i — francuski szampan.

Co robi burżuazja warszawska w dobie sanacji skarbu ?

Charakterystyczną jest statystyka zabaw w ubiegłym karnawale w stolicy naszej Rzeczypospolitej. Wynika z niej, iż część społeczeństwa absolutnie głucha jest i obojętna na sprawy pierwszorzędnej państwowego i społecznego znaczenia, a natomiast zasada „użycia za wszelką cenę“ jest jej naczelnym hasłem.

Przypatrzmy się tej statystyce:

Na terenie Warszawy w czterech ekspozyturach komisariatu rządu zarejestrowano w ciągu karnawału w lokalach publicznych ogółem 350 balów, zabaw tanecznych i t. p. Jeżeli do tych liczb dodamy przynajmniej drugie tyle balów, balików i „tańcujących herbalek“, zorganizowanych w domach prywatnych, otrzymamy 700 zabaw, na których bawiła się Warszawa przez 47 dni karnawałowych. Na jeden więc dzień wypada przeciętnie 15 zabaw. Zawarto w Warszawie w karnawale 1.400 małżeństw chrześcijańskich, to znaczy codziennie kojarzyło się 30 małżeństw.

Statystyka ta musi nasuwać smutne refleksje. Warszawa bawiła się hucznie kosztem moralności publicznej i skarbu państwa.

Nie umiała stanąć na wyżynie chwili, nie myślała o tragedji bezrobotnych, o jakimkolwiek poważniejszym wysiłku, by życie wiązać oczyma dojrzałego i odpowiedzialnego za siebie i społeczeństwo, człowieka.

Trwonąc pieniądze na chwilowe i marnotrawne rozkosze, zamyka je burżuazja skrzyńc, kiedy idzie o istotnie skuteczne akcje społeczne, skąpi na cele kulturalne, skąpi na ustawodawstwo w dziedzinie ubezpieczeń społecznych w przedsiębiorstwach i utyskuje na „wyrzucanie“ pieniędzy państwowych na zastłki dla bezrobotnych.

Osobliwa logika i etyka...

Warszawskie sensacje.

WARSZAWA. 1. marca. (A. W.) „Ekspres Poranny“ podaje sensacyjną wiadomość o wykryciu przygotowywanego zamachu porwania artystki teatru Szyfman, p. Marii Małkiewicz.

Tragedja w zakładzie dla umysłowo-chorych w Kobierzynie

Dnia 27 lutego w godzinach porannych zawiadomiono krakowską policję, iż w Zakładzie dla umysłowo-chorych w Kobierzynie znajdują się zwłoki mężczyzny i kobiety, którzy jak się zdaje popełnili samobójstwo. Wysłane na miejsce wypadku organa śledcze ustaliły, iż mężczyzną tym jest or. Michał Feldblum, lat 50, urzędnik bankowy, zam. w Warszawie przy ul. Orlej 12, zaś kobietą jego żona Helena z Kohnów, lat około 50, lekarzka-dentystka z Warszawy. Od dwóch lat cierpiała ona na rozstrój nerwowy, a od sierpnia 1925 pozostawała w leceniu w Zakładzie w Kobierzynie. W liście pozostawionym denat wyjaśnia, iż z ni uleczalnym stanem choroby swej żony nie mógł się pogodzić, że ta w przebłyskach świadomości prosiła go gorąco, by ją życia pozbawił na

co w końcu się zgodził. Korzystając z chwilowej nieobecności pielęgniarki zakładowej, którą pod blahym pozorem z pokoju usunął, zażył około godz. 9-tej wraz z żoną jakiegoś białego płynu z dwóch flaszeczek. Śmierć nastąpiła natychmiast, gdyż pielęgniarka, wróciwszy po kilku zaledwie minutach zastała ich bez życia.

Denat był człowiekiem zrównoważonym, dbałym o zdrowie swej chorej żony, którą często odwiedzał w Zakładzie i dzięki swej troskliwości nie wzbudził w personalu zakładowym żadnych podejrzeń, tak że zamiar podwójnego samobójstwa mógł wykonać bez żadnych nieprzewidzianych przeszkód. Koszta leczenia i utrzymania chorej żony uiszczył w Zakładzie w dniu 27. bm. już z góry za miesiąc marzec b. r.

Rozstrzelanie pięciu bandytów.

Sąd Okręgowy w Nowogródku na sesji wyjazdowej Sądu Doraźnego w Baranowiecach 26. lutego r. b. skazał na karę śmierci mieszkańców wsi Kulenie: 1) Demetriusza Fiedorowicza, lat 25; 2) Jana Sawaszcjuka, lat 20, 3) Konstantego Fiedorowicza, lat 31, 4) Michała Fiedorowicza, lat 27 i 5) mieszkańca wsi Hajpina Jana Skryckiego lat 21, za zbrojny napad rabunkowy w dniu 1. lutego r. b. na szosie publicznej w okręgu gminy Nieawiedzińskiej na autobus pasażerski

i zadaniem śmiertelnej rany postrzałowej prowadzącej do śmierci kierowcy autobusu Mikołajowi Kobiakowi i kilku ran postrzałowych pasażerom.

Skazani do winy przyznali się, przyczem sąd ustalił udział ich w całym szeregu innych napadów.

Wnieśli oni przez skazanych prośb o ulaskawienie p. Prezydent Rzeczypospolitej nie uwzględnił, wobec czego wyrok względem wszystkich skazanych został wykonany.

Jak się właściwie nazywają?

Wiadomo powszechnie, że tak artyści teatralni, jak i kinowi, posługują się bardzo często pseudonimami, ukrywającymi ich prawdziwe nazwiska. Brzmienie nieraz bardzo przypadkowe. Odniesie to głównie trzeba do osób z świata filmowego, w którym prawie wszystkie (mowa tu o wybitnych artystach i artystkach) znane są tylko pod pseudonimami.

I tak Henny Porten nazywa się właściwie po pierwszym mężu Henny Stark, a po drugim Henny Kaufman. Asta Nielsen, jako żona trzeciego z rzędu męża, niemieckiego aktora, nazywa się Chmara. Pola Negri posiada niebardzo dźwięczne i estetyczne nazwisko rodowe, urodziła się bowiem jako Apolonja Chałupiec. Poślubiwszy, już po zrobieniu świetnej kariery filmowej hr. Dąbskiej, rozstała natychmiast do wszystkich swych znajomych karty wizytowe z napisem Apolonja hr. Dąbska. Musiała być po tem panią Chaplin, a po niedojości do skutku tego związku przygotowuje

się do zaślubienia słynnego aktora filmowego, Rudolfa Valentino, który właściwie nazywa się Guglielmo.

Fern Andra jest żoną boksera Prenzla, i jako taka oficjalnie jej nazwisko brzmi: Prenzlowa. Ossi Oswald nazywała się Ossi Sperling, Mia May — Hermina Pflieger, zamężna pani Mandlowa. Dźwięczny pseudonim: Lya di Puoti ukrywa pospolite nazwisko Amalji Janke. Lya Mara — to z Gerdowiczów Zelnikowa. Erna Merena — Erna z Fuchsów Herzogowa. Dwa amerykańska Mac Murray jest wiedeńską Mizzi Koenig, a Lee Parrilly — Bawiarzka Tilda Benz. Hella Moja była Heleną Morawską, Marja Orska — Rachelą Bindermann.

Z pośród artystów filmowych Jackie Coogan nazywa się Jakób Cohn. Ryszard Oswald — Ryszard Ornstern, Paweł Morgan — Paweł Morgenstern. Fritz Kerner — Fritz Kahn, a Karol Forest — Karol Obertimpler.

Pomnik Karola Marxa w Moskwie.

Z okazji 10-letniego jubileuszu rewolucji komunistycznej odbędzie się w jesieni 1927 odsłonięcie pomnika Marxa na placu Teatralnym w Moskwie. Pomnik zostanie odlany z brązu, a fundament wykonany będzie z czarnego granitu fińskijskiego. Sama postać ma ważyć będzie przeszło 50.000 pudów, a konieczny do odlewu pomnika brązu 2.000 pudów. Pomnik ten będzie kosztował prawdopodobnie pół miliona rubli.

Okręt umarłych.

Wedle wiadomości, nadeszłych ze Spiszu zauważono okręt „Zorza” w bliskości wyspy Wisu wielką łódź żaglową, która jednak nie posiadała już ani żagli, ani masztów. Marynarze „Zory” na łódkach przyplłynęli do tajemniczej łodzi, ale na ich wołania nikt im nie dawał odpowiedzi. Wobec tego udali się oni na pokład, gdzie oczom ich przedstawił się straszny obraz: na pokładzie leżały 3 trupy, a na całym okręcie nie było żywej duszy. Tajemniczym tym okrętem jest prawdopodobnie żaglowiec „San Roo”, który uległ rozbiciu na morzu Śródziemnym.

Do Zarządów Robotn. Związk. Zaw. we Lwowie

O ile między członkami Związków lub pracownikami zawodowymi są jeszcze robotnicy bezrobotni, którzy dotąd nie pobierali jeszcze zasiłków w naturze należy bezzwłocznie sporządzić listę tych bezrobotnych reflektujących na zasiłek w formie jak w ostatnich dniach rozdawano i listy te podpisanemu lub w biurze Rady Zw. Zaw. ul. Ossolińskich 10 złożyć celem uzyskania przydziału. Najpóźniejszy termin do złożenia list do soboty dnia 6. marca.

Bezrobotni robotnicy dzienni, nie zawodowcy, rejestrują się w Stowarzyszeniu „Praca”, Rynek 8.

Dawne listy bezrobotnych należy wraz z nowymi listami oddać sekretarjatu Rady Zaw. a odpisy należy zachować w każdym Związku.

K. Żelazkiewicz, przew. Rady Zw. Zaw.

Etyka — w Tybecie.

Niektóre pisma podały na podstawie licznych komunikatów podróżnych wiadomości o szybkiej modernizacji Tybetu. Kraj ten, który do niedawna jeszcze wszelkimi siłami bronił się przed nowoczesną kulturą, obecnie w szybkim tempie zaczyna się modernizować. W ostatnich czasach zaprowadzono już gość rozgłębioną sieć telegraficzną i telefoniczną, a ostatnio pracuje się nad zaprowadzeniem oświetlenia elektrycznego w głównym mieście Lhassie. Jako kraj górzysty i obity w góry wołone, posiada Tybet wszelkie dane dla taniej produkcji energii elektrycznej. Przeprowadzenie załączenia telegraficznego napotykało w Tybecie na liczne trudności, Druty trzeba było naciągać wysoko w górach, gdzie nie było ludzi, którzy dostarczyliby materiału na słupy telegraficzne. Po uciążliwych pracach 5-cio tygodniowych udało się

wreszcie linję telegraficzną doprowadzić do Lhassy. Prace prowadzili angielscy inżynierowie, ich pomocnikami byli monterzy indyjscy, którzy też sprawowali nadzór nad tubylezami robotnikami.

Robotnicy ci nie otrzymywali żadnego wynagrodzenia, gdyż w Tybecie panuje pańszczyzna.

Obecnie pracuje się nad wykończeniem budowy elektrowni w pobliżu stolicy. Praca jest niezmiernie uciążliwa, gdyż wszelkie części składowe maszyn trzeba transportować przez góry pojedynczo na grzbietach osłów i mulów.

Z Lewandówki.

Z parowozowni kolejowej nieczystości powstałe z czyszczenia maszyn, z motorów i t. p. odprowadza się rowem wzdłuż głównej drogi prowadzącej do Lewandówki, którą przechodzi codziennie cała ludność Lewandówki i młodzież szkolna. Z rowu tego wydziela się cuchnąca woń. W Lewandówce przepływa ona ulicę Szewceńki następnie obok lasu białoehorskiego odchodzi do Rudna. Ulica Szewceńki jest zupełnie przez ten row zniekształcona, bo w wielu miejscach podmulilo chodnik, jeśli go chodnikiem nazwać można.

Mieszkańcy Lewandówki apelują do władz kompetentnych, ażeby natychmiast zajęły się tym cuchnącym rowem.

Czy istnieje jakiś Urząd sanitarny we Lwowie, któryby sprawił tej nader kierunek właściwy i zmusił Dyrekcję kolejową do nakrycia tego rowu. Podobno jeszcze przed wojną Dyrekcja kolejowa miała zamiar to zrobić. Czyżby o tem zapomniała? A może brak rąk do pracy?..

Kto będzie komisarzem dla miasta Doliny.

Uważało się p. posłowi Targowskiemu i p. fizykowi Czyżowskiemu, że muszą obsadzić swoim człowiekiem stanowisko kierownika Zarządu miasta i to koniecznie osobą p. Neubergera.

Neuberger jest niezłym cieślą, wybudował Targowskiemu budynki gospodarcze w Zawadowie, awansował na stanowisko prezesa koła P. S. L., w szynku wybił oko p. Kukule, za co zapłacono za niego 500 zł., w nagrodę został taksatorem („technikiem”) P. D. U. W., obecnie ma zostać kierownikiem miasta. Gdyby apetyty panów z P.S.L. skierowane były na Wydział powiatowy, to byłoby to dla nas więcej zrozumiałe, ale skąd pretensje do uchwylenia steru miastem? I jeszcze jedno, jeżeli poza Neubergerem nie ma już P.S.L. odpowiedniejszego kandydata, to — naprawdę — wystawia sobie świadectwo ubóstwa.

Opinia tutejsza jest przeciw Neubergerowi. Ten na stanowisko kierownika Zarządu miasta absolutnie się nie nadaje, — o tem wie p. starosta Mahr i dlatego nie złoży odpowiedniego raportu p. Wojewoście stanisławowskiemu, aby ten wytłumaczył p. wicewojewoście, że Neuberger nie może zostać kierownikiem Zarządu miasta.

Sprawy lokalne Doliny zabiegają się i do nich w najbliższym czasie powrócimy.

26 milionów autemobilii na świecie.

Waszyngtoński departament opublikował niedawno statystykę, dotyczącą liczby autemobilii w poszczególnych państwach świata. Pierwsze miejsce zajmują naturalnie Stany Zjednoczone, które mają 19.999.000 autemobilii. Ale także w innych państwach liczba autemobilii w ubiegłym roku wzrastała w szybszym tempie, niż w latach poprzednich. Wielka Brytania ma dziś 1.474.000 autemobilii, Francja 855.000, Kanada 727.000, Niemcy 539.000, Włochy 184.000, Argentyna 181.000, Brazylja 64.000, Rosja 18.000. itd. Ogółem jest na świecie 26 milionów autemobilii.

Wykłady Komisji Oświatowej P.P.S. w Związkach Zawodowych.

W ZWIĄZKU ZAWODOWYM METALOWCÓW, ul. Ormiańska 31 odbędzie się we czwartek 4-go marca o godz. 7-mej wieczór wykład tow. Dziurzyńskiego p. t.: Życie i działalność Staszica.

W ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW GMINNYCH, ul. Ormiańska 2 odbędzie się w piątek 5. marca o godz. 7-mej wieczór wykład tow. dr. Hollendra o Kooperatywach budowlanych.

Literatura, nauka, sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO WE LWOWIE:

Wtorek, o godz. 4 popoł. „Zaklęte trzewiczki”.
Przedstawienie dla dzieci. Ceny niższe popołudn.
Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Kredowe Koło”.
Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Janek” i „Verbum
Nobile”.

Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Dama w pur-
purze”. Gościnny występ Heleny Miłowskiej.

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI (ul. Słoneczna):

Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Medaljon Pra-
bakki”.

Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Pan Naczelnik —
to ja!..” Premiera.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO (ul. Gródecka 2):

Wtorek o godz. 7.30 „Mieszczanie”. Gościnny
występ L. Solskiego.

Środa o godz. 7.30 wiecz. „Mieszczanie”. Gośc.
występ L. Solskiego.

Czwartek o godz. 7.30 wiecz. „Mieszczanie”. —
Gośc. występ Ludwika Solskiego.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Piątek 5 marca: Alfred HOEHN, Recital fortepia-
nowy 158—3

NAJBLIŻSZĄ NOWOŚCIĄ I PREMIERĄ wysta-
wioną w Teatrze Nowości w początku przyszłego ty-
godnia będzie śliczna operetka Waltera Goetzego

„Czarne Róże” z ppł: Brzeska, Grabowska, Górską,
Bojanowskim, Ostrowskim, Sowińskim, Szoslandem-
Kopczyńskim i in. urozmaicona licznymi produkcjami
choreograficznymi układu baletmistrza Jana Ce-
sarskiego.

DWA OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA „MIESZ-
CZAN” ZE SOLSKIM. Z powodu nagłej zmiany re-
pertuarowej w warszawskim Teatrze Narodowym
i z powodu choroby Węgrzyna, Ludwik Solski mu-
si wyjechać do Warszawy. We wtorek więc i we
środe odbędą się w Teatrze Małym dwa ostatnie
przedstawienia „Mieszczan” z Solskim w roli Pier-
czychała. Na przedstawienia te zniżki obowiązywać
nie będą. Po powrocie z Warszawy Solski grać be-
dzie w „Polityce i w miłości”.

—:—

Z wydawnictw.

„ROBOTNICZY PRZEGLĄD GOSPODARczy” za
miesiąc luty l. r. zawiera następujące artykuły: A.
Zołnowskiego: Ostatni rok walki związków. — S.
Lewickiego: Bilans naprawy Rzeczypospolitej. —
M. Nowickiego: Nowa ustawa o reformie rolnej. —
Alfreda Kriegera: Lewiatan o nowelizacji ustawy o
Kasach chorych (2).

W dziale przeglądów szereg tabliczek ilustrują-
cych położenie gospodarce Polski, ruch kosztów u-
trzymania za cały rok 1925, kronika ruchu zawo-
dowego z ostatnimi uchwałami Komisji Centralnej Zw.
Zaw., płace i zarobki, wreszcie ciekawe artyku-
łki J. Stanięckiego o ankiecie gospodarczej i W.
J. : Fayolizm, Taylorizm i Naukowa organizacja
pracy.

SWIAT KOBIECY Nr. 4 z 15. II. zawiera L.
Listy o Moazje. — Dr. Witold Łuszczynski: Zdro-
wie serca a sport. — Kazimiera Alberti: Gay b'by
całun przykryje górski świat. — Michalina Domań-
ska: Gdy zabrzmiął złoty róg... — St. S.: Życie spor-
towe. — Dr. S. A.: Nowa odszkodnia narcisurska na
Krokwi w Zakopanem. — St. Al.: Nowe schronisko
na Halii Gąsienicowej. — Leon Ste nklar: St. Mo-
ritz w Engadin. — Dr. T.: Zimowe sporty a pie-
legnowanie cery — Roboty ręczne. — Obserwator:
Szlachetne obyczaje poza domem. — M. Geszwindowa:
Plastyczne malowanie. — Nowe książki. — Opis mo-
delf kilkudziesięciu sukien, przepisy kuchenne itd.

„LAGUNO MORTO” E. Ligockiego wyszła na-
kładem Biblioteki Dziel Wyborowych, Lwów, Zi-
morowicza 5.

Talent Ligockiego znalazł w tej powieści praw-
dziwie epicką dojrzałość, plastykę, barwę i subtelną
analizę psychologiczną. Powieść jest nabrzmiała
wewnętrznym warem i krwią.

MIESIĘCZNIK Nr. 12—13 „Z CAŁEGO SWIA-
TA”, wyszedł nakładem Biblioteki Dziel Wyborowych
Lwów, ul. Zimorowicza 5 i zawiera J. Walew-
skiego: W kuluarach Sejmu Polskiego. — A. Sło-
winańskiego: Piaszczysta droga. — Inż. St. Burzyń-
skiego: Jak powstaje mapa? — W. Bełzy: Zakrystjan
Czychy. — Henryk de Vaugny: Choroby, których mo-
żna uniknąć. — Vinavera: Oosłonięcie pomnika Bun-
senaj. — Gawlikowskiego: Z teatru. — Lorentowicza:
Listy literackie. — M. Samozwaniec: Nieco o drea-
ningach. — Szachy, rozrywki umysłowe, ilustracje
i w. innych.

—:—

Za wiersz. milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zł. —12. Nadesłane Zł. —36. w tekście Zł. —60

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. —70 Drobne ogł. za słowo Zł. —10
Komunikaty Zł. —48, zamiejscowe o 25%, drożej.

Baczność Eleganckie Panie!

Znana fabryka J. Gottlieba, Lwów,
pl. Strzelecki 15 przyjmuje **KAPELUSZE
DAMSKIE** słokowe do przerobienia wed-
ług najw. wszych zagranicznych modeli —
farbuje również na różne kolory. — Dla
przyjezdnych wykonuje się w 8 miu godzinach.

63—8

ZARÓWKI najlepsze

i wszelkie materiały instalacyjne najkorzystniej
sprzedaje firma 137—3

Henryk Sonnenschein, Lwów

Sienkiewicza l. 8, róg Lindego.

BACZNOŚĆ TOWARZYSZE!

Nowo otworzony
**Skład ubiorów męskich i
dziecinnych**

A. BARACH Lwów, Rzeźnicka 6
(Róg ul. Stanisława)
sprzedaje dla reklamy wszelkie ubiory męskie
i dziecinne. Na Święta po zadziwiająco niskich
cenach. Korzystajcie z okazji! 162—6

Pragniecie wyleczyć się z reumatyzmu i podagry.

Rwące, kłujące bóle w członkach, stawach, obrzmiałe miejsca, zniekształcone ręce
i nogi, kurcze, kłócie, rwanie w rozmaitych częściach ciała, nawet osłabienie wzroku
występują często jako skutek cierpień gościeńowych i duwowych, które powinny być
usunięte, w przeciwnym razie choroba wciąż postępuje.

PROPONUJE
uleczającą rozpuszczającą kwas mo-
czowy kurację wodą mineralną która
poprawia przemianę materji i zwię-
ksza wydzieliny, a więc: żadn tak
zwany uniwersalny lub tajny środek,
lecz produkt, który dobroczyńna ma-
tka natura udziela dobra, cierpiącej
ludzkości.

KAŻDEMU PRÓBA BEZPŁATNA.

Napiszcie mi natychmiast a otrzymacie zupełnie gratis i franco próbę wraz z obja-
śnieniem za pośrednictwem moich we wszystkich krajach urzędzonych składów
i wówczas sami przekonacie się o nieszkodliwości środka tego oraz o jego szybkiej
skuteczności. 165—1

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalterstrasse 5 Oddział 334.

PAMIĘTNIKI

Ignacego Daszyńskiego
poleca

KSIĘGARNIA LUDOWA
Lwów, ul. Szajnochy 2.

Inserujcie w
**DZIENNIKU
LUDOWYM.**

Zaproszenie na WALNE ZGROMADZENIE

Członków spółdzielni handlowo-hotelowej kelnerów
z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie.

które odbędzie się dnia **17 marca 1926** o godz. 9-tej rano w **Kawiarni
Udziałowej** w lokalu dolnym.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu za rok 1925 i zamknięcia rachunków i bilans
za czas od 1 września do 31 grudnia 1925.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej. 164—1
4. Zmiana statutu art. 12 i 28.
5. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej.
6. Wnioski i interpelacje.

W razie niezbrania się o oznaczonej godzinie wymaganego statutem
kompletu, odbędzie się Walne Zgromadzenie tego samego dnia, w tym samym
lokalu i z tym samym porządkiem dziennym o godzinę później, z tem, że po-
wzięte uchwały będą prawomocne bez względu na ilość jawiących się
członków.

Zamknięcie rachunków i bilans z księgami i dokumentami wyłożone
są w ostatnim pokoju Kawiarni Udziałowej do przeglądu przez członków od
godziny 10 rano do 6 wieczór od dnia dzisiejszego aż do dnia Walnego Zro-
madzenia

Lwów, dnia 26 lutego 1926.

Za Zarząd:
Stefan Dutka

Przew. Rady Nadzorczej
Karol Ruppenthal

Bezpłatne ogłoszenia dla poszukujących pracy.

Bezrobotnym — nie mającym biur pośrednictwa pracy przy organizacjach — zamieszczamy jednorazowo bezpłatne ogłoszenie objętości do 10-ciu słów.

POSZUKUJE posadę do sklepu biawatnego jako sprzedaw-
czyni. — Łaskawe zgłoszenia pod »Sprzedawczyni« do
Administracji.

POSZUKUJE posadę jako przytawacz szewski — Markus
Stimpler, ul. Żółkiewska l. 47.

MŁODY, INTELIgENTNY malarz teatr.-dekor. poszukuje
jakiegokolwiek bądź odpowiedniego zajęcia i reflektuje
nawet na wyjazd za granicę. Na żądanie wykaże się do-
breimi świadectwami. Łaskawe zgłoszenia do administracji
»Dziennika Ludowego« pod »Bez.środków do życia«.

CZELADNIK krawiecki z dyplomem poszukuje pracy w
zakresie krawiectwa męskiego. — Zgłoszenia do admin.
Dziennika Ludowego pod Dyplom.

POSZUKUJE jakiegokolwiek roboty w sklepie lub we fabryce
za małym wynagrodzeniem — F. Jakóbes w Kańcu-
dze koło Przeworska.